Inträdes tal, af herr Riksrådet m. m. Grefve Mathias von Hermansson

Bokutgåva

Texten ingår i *Svenska Akademiens Handlingar Ifrån År 1786. Första delen*, s. 53–54. Tryckt hos Carl Deleen och J.G. Forsgren, Stockholm 1801.

INTRÄDES TAL,

AF HERR RIKSRÅDET m. m. GREFVE

MATHIAS von HERMANSSON.

Mine Herrar!

Kallad till denna Akademis Ledamot, gör jag i dag mitt första inträde af lydnad för min Konungs befallning, af åtrå att uppfylla de mig ålagda skyldigheter, men tillika med misströstan till min insigt. Vettenskaper och språk undergå lika förändringar till uppkomst och fall. Hvarken är möjeligt att tala och skrifva väl uti ett fattigt språk, eller för ett folk som är fattigt på tankar, smak och seder. Under sådana bristfälligheter blir okunnigheten djerf, Auktorer mindre sällsynte som oförtjent bära namn deraf, under det de förspilla sin tid utan aktning för Allmänheten, utan ömhet för sig sjelfva. Uti deras sällskap måste vältaligheten vantrifvas. Naturen är väl den ena tiden frikostigare på snillen än i en annan: Men i alla tider fordras för dem uppmuntran och täflan. De upplifvas af efterdömen, vårdslösas der ingen domare är, och omsider igenom andras och egen glömska qväfvas. Dervid lider icke språket allena. Verkan blir icke mindre vidsträckt än bedröfvelig för Staten och hvar enskilt.

Om Sverige icke kan mäta sin ålder i vettenskaper och snillebragder med andra Länder, så har det deremot inom en kortare tid gjort så mycket större framsteg. Det kan ibland annat uti vältalighet framvisa arbeten, som skulle hedra det fordna Athén och Rom. Jag stannar här, ty jag ser dem närvarande som det angår.

Det är denna drift, denna heder för Svenska Språket vår Konung vill hafva underhållen och fortplantad. Efterkommande taga vid der deras företrädare sluta, emot dem tacksamme, för sig och Samhället icke mindre nyttige. Inrättningen blir odödlig, men icke allena.

Så stora föremål hafva ett deremot svarande beskydd af en Konung, som på Thronen förenar sina undersåtares hjertan, i detta Samhälle allas röst att vara den förste, en röst som icke har afseende på Konungslig höghet, intet tvång känner, ingen annan föreskrift än öfvertygelse och sanning. Det är denne höge Stiftare, mine Herrar, som pröfvat edra förtjenster och dem på detta ställe samlat. Mitt biträde bland Eder kan knappt nämnas, aldrig saknas. Hvar sammankomst blir tecknad med kunskap och gerning, styrelsen i dess början och fortgång lysande, och jag undangömd.

———

Digitaliserad av Litteraturbanken.

Konverterad av Arkivkopia och publicerad på https://arkivkopia.se/sak/littbank-HermanssonMvon_Intradestal1786.

Filen skapad 2018-12-13 18:36:53.543882